

Regeringen
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.registrator@regeringskansliet.se

Hemställan om ändring i förordning (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.

Sammanfattning

Sjöfartsverket hemställer om ändring av rubricerade förordning. Sjöfartsverket ser behov av att omfattas av undantag från förordning (EU) nr 165/2014 och artiklarna 5-9 i förordning (EG) nr 561/2006.

Författningsförslag

Förordning (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
2 § Förordning (EU) nr 165/2014 och artiklarna 5-9 i förordning (EG) nr 561/2006 ska inte tillämpas på vägtransporter inom Sverige som utförs med 1. fordon som ägs eller hyrs utan förare av Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk,	2 § Förordning (EU) nr 165/2014 och artiklarna 5-9 i förordning (EG) nr 561/2006 ska inte tillämpas på vägtransporter inom Sverige som utförs med 1. fordon som ägs eller hyrs utan förare av Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk,

Datum
2026-02-02Dnr
25-07375

Totalförsvarets forskningsinstitut eller Sveriges riksbank,	Totalförsvarets forskningsinstitut, <i>Sjöfartsverket</i> eller Sveriges riksbank,
--	---

Nuvarande lydelse	Alternativ föreslagen lydelse
2 § Förordning (EU) nr 165/2014 och artiklarna 5-9 i förordning (EG) nr 561/2006 ska inte tillämpas på vägtransporter inom Sverige som utförs med 6. fordon som används i samband med underhåll av avlopps-, översvämningsskydds-, vatten-, gas- och elanläggningar, underhåll och kontroll av vägar, dörr-till-dörr-insamling och -bortskaffande av hushållsavfall, telekommunikationstjänster, radio- och tv-sändningar och pejling efter radio- och tv- sändare eller -mottagare,	2 § Förordning (EU) nr 165/2014 och artiklarna 5-9 i förordning (EG) nr 561/2006 ska inte tillämpas på vägtransporter inom Sverige som utförs med 6. fordon som används i samband med underhåll av avlopps-, översvämningsskydds-, vatten-, gas- och elanläggningar, underhåll och kontroll av vägar <i>och farleder</i>, dörr-till-dörr-insamling och -bortskaffande av hushållsavfall, telekommunikationstjänster, radio- och tv-sändningar och pejling efter radio- och tv- sändare eller -mottagare <i>samt sjömätning</i>,

Grund för framställan

Bakgrund

I enlighet med 2 § i förordning (2007:1161) med instruktion för Sjöfartsverket ska myndigheten, i egenskap av infrastrukturhållare för farleder, svara för farledshållning och vid behov inrätta nya farleder (2 p.) svara för sjögeografisk information inom Sjöfartsverkets ansvarsområde (sjökartläggning) (6 p.) och redovisa och dokumentera Sveriges gränser till havs samt svara för skötsel och tillsyn av dessa gränser utmärkning (8 p.). Vidare framgår av 5 b § att Sjöfartsverket får, inom ramen för huvuduppgifterna enligt 2 §, i sin affärsverksamhet tillhandahålla bland annat tjänster.

Sjöfartsverket ansvarar för drift och underhåll av farleder, fyrar och sjösäkerhetsanordningar. Sjöfartsverket har i vissa fall fullserviceavtal med andra

Datum
2026-02-02

Dnr
25-07375

parter, exempelvis kommuner, vilket motsvarar 15 procent av Sjöfartsverkets drift och underhåll av sjösäkerhetsanordningar. Övriga 85 procent är drift och underhåll på Sjöfartsverkets egna sjösäkerhetsanordningar.

För att kunna utföra farledsunderhållet behöver Sjöfartsverket transportera inte bara verktyg, skyddsutrustning, utrustning för felavhjälpningar och underhållsarbeten samt sjösäkerhetsanordningar utan även i många fall båt på trailer. Detta gör att myndigheten kan komma att omfattas av kraven på färdskrivare.

Sjöfartsverket har utrett frågan internt och inledningsvis tolkat reglerna som att Sjöfartsverket som myndighet inte omfattas av reglerna. Det som försvårar saken är dock att Sjöfartsverket som myndighet får bedriva vad som i EU-förordningen benämns för kommersiell verksamhet. Sjöfartsverket har därför åter igen tittat på frågan utan att komma fram till några klara svar vad som gäller i det fall en myndighet bedriver en i förhållande liten del kommersiell verksamhet. Sjöfartsverket har även varit i kontakt med Transportstyrelsen och Polisen för tolkningshjälp. Transportstyrelsen medgav att undantag till lagstiftningen kan medges efter beslut av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet men gav inget klart svar på vad som faktiskt gäller för Sjöfartsverket. Polisen har i skrivande stund inte besvarat Sjöfartsverkets fråga.

Förslag

Sjöfartsverkets transporter sker med bakgrund av myndighetens uppdrag att utföra farledsunderhåll (med vissa inslag av affärsverksamhet). Transporterna utförs av Sjöfartsverkets egna anställda vilka är samma personer som även bidrar till/utför underhållet (befälhavare, styrmän, farledstekniker etc). Sjöfartsverket ser dock att även andra verksamhetsgrenar, exempelvis sjömätning, kan påverkas av lagstiftningen.

Sjöfartsverket bedriver sin verksamhet längs med hela Sveriges kust, exempelvis genomfördes nyligen en transport med anledning av farledsunderhåll från Norrköping till Östersund, så det Transportstyrelsen kallar för hantverkarundantaget (artikel 3 aa i förordning EG 561/2006), är sällan tillämpligt för Sjöfartsverket.

Sjöfartsverket föreslår därför att myndigheten uttryckligen undantas från förordning (EU) nr 165/2014 och artiklarna 5-9 i förordning (EG) nr 561/2006 genom att läggas till i upprädningsdelen av undantagna myndigheter i 2 § punkt 1 i förordning (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.. Alternativt att punkt 6 förtydligas på så vis att fordon som används i samband med farledsunderhåll undantas från reglerna. Sjöfartsverket anser dock att en ändring av punkt 1 är att föredra då en sådan ändring omfattar all Sjöfartsverkets

Datum
2026-02-02

Dnr
25-07375

verksamhet oavsett inom vilka verksamhetsgrenar som reglerna kan vara tillämplbara, nu och i framtiden.

Sjöfartsverket hemställer att föreslagen ändring ska ske snarast.

Konsekvensanalys

Innan Sjöfartsverket får klarhet i om myndigheten omfattas av reglerna om färdskrivare eller inte riskerar Sjöfartsverkets anställda att åläggas med böter och Sjöfartsverket med sanktionsavgift. Sjöfartsverkets anställda är inte villiga att ta den risken som åligger dem som privatpersoner vilket kan leda till bl.a. bristande farledsunderhåll.

Sjöfartsverket har börjat transportera båt på trailer i samband med farledsunderhåll av miljömässiga-, ekonomiska- och effektiviseringsskäl. Skulle det vara så att Sjöfartsverket inte medges undantag behöver myndigheten ta nya ställningstaganden kring hur farledsunderhållet ska skötas framgent. Det kan också påverka miljömässiga-, ekonomiska- och effektiviseringsställningstaganden av Sjöfartsverkets övriga verksamhetsgrenar, exempelvis sjömätning.

Kostnadmässiga och andra konsekvenser

Både Sjöfartsverket som myndighet och dess anställda riskerar att behöva stå för kostnader med anledning av det oklara rättsläget.

Dessutom kan ett beslut om att inte medge Sjöfartsverket undantag bidra till ökad miljöpåverkan då alternativet att köra båt på trailer eventuellt inte längre är försvarbart.

Med hänsyn till rådande säkerhetsläge runt Östersjön, med bland annat störningar av GPS och radarsignaler, ökar den fasta utmärkningens betydelse för svensk sjösäkerhet. Sjöfartsverket behöver härmed skaffa sig redundanta resurser i det dagliga farledsarbetet och ha tillgång till fler tillgängliga båtresurser som kan transporteras med trailer.

Den årliga besparingen uppgår till ca 12-15m3 diesel/år i jämförelse mot att använda en stor farledsbåt dessutom är den årliga tidsbesparingen mot att transportera sig till sjöss avsevärd.

Farledsdrift har en blandning av Sjöfartsverkets egna sjösäkerhetsanordningar och kommersiella uppdrag. Oavsett vem som äger sjösäkerhetsanordningarna har de korta felavhjälpningstider som Sjöfartsverket ska upprätthålla. Det underlättar då om Sjöfartsverket kan utföra drift och underhåll av både externa och interna objekt på samma resor.

Datum
2026-02-02

Dnr
25-07375

Ärendet har beslutats av generaldirektören Erik Eklund. Handlingen är fastställd i Sjöfartsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. I handläggningen har enhetschefen Peter Widell, affärsområdeschefen för Bygg och teknik Johan Winell, stf. chefsjuristen Åsa Holm samt verksjuristen Josefine Lindh deltagit, den sistnämnda föredragande.